

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 10. maj 2007

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om frihed til forskellige eksamensformer, herunder gruppeprøver, i uddannelsessystemet samt udvikling af eksamensformer

[af Christine Antorini (S), Margrethe Vestager (RV) og Pernille Vigsø Bagge (SF) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 2. marts 2007 og var til 1. behandling den 30. marts 2007. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 5 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 5 spørgsmål til undervisningsministeren og 4 spørgsmål til videnskabsministeren til skriftlig besvarelse, som ministrene har besvaret.

Udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og videnskabsministeren samt ministrenes svar herpå er optrykt som bilag 2 og 3 til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. behandling.

Et *mindretal* i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse* ved 2. behandling.

Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget finder det fortsat helt uforståeligt, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti fastholder den gammeldags indstilling til prøver og eksamener, som der blev givet udtryk for under 1. behandling af beslutningsforslaget.

Vi finder det afgørende for et moderne og relevant uddannelsessystem, at elever og studerende bliver givet så mange muligheder som muligt for at vise, hvad de kan. Elever og studerende møder et komplekst og krævende arbejdsmarked og demokrati, når de afslutter deres uddannelse, og det er vigtigt, at elever og studerende får muligheder for at vise deres kompetencer på mange forskellige måder, og at undervisningen præges af, at der netop er en mangfoldighed af måder, hvorpå man kan vise, hvad man kan. Det er vigtigt for den fortsatte udvikling af de pædagogiske metoder og dermed for, at undervisningen på de forskellige niveauer er relevant i forhold til den faglighed, som kræves. Det har udviklingen af undervisningen i f.eks. matematik og fysik i høj grad dokumenteret, dengang var der adgang til gruppeprøver.

Vi undrer os i øvrigt over det billede af f.eks. en ansættelsessituation, som der blev givet udtryk for under 1. behandling. Vi finder det – som V, DF og KF – vigtigt og rigtigt, at der bliver givet en karakter og/eller en udtalelse til den enkelte elev. Men en prøve- eller eksamenssituation bliver aldrig til en direkte afspejling af de arbejdssituationer m.v., som elever og studerende kommer til at stå i. Slet ikke, hvis eksamensmetoderne enten er ved et grønt klæde med en udsøger eller alene foran en pc med en multiple-choice-opgave. Der er med andre ord brug for udvikling af eksamensformerne, således at der er en palet at vælge imellem. Valget af eksamensform bør således afspejle de faglige krav og metoder og give muligheder for, at elever og studerende kan yde deres bedste i en bred forståelse af kompetencer.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Troels Christensen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Britta Schall Holberg (V)
Tina Nedergaard (V) fmd. Ellen Trane Nørby (V) Martin Henriksen (DF) Søren Krarup (DF)
Lars Barfoed (KF) Jens Jørgen Nygaard (KF) Christine Antorini (S) Kirsten Brosbøl (S)
Carsten Hansen (S) Bjarne Laustsen (S) Margrethe Vestager (RV) nfm. Bente Dahl (RV)
Pernille Vigsø Bagge (SF) Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

Oversigt over bilag vedrørende B 108**Bilagsnr. Titel**

1	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
2	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
3	1. udkast til betækning
4	2. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 108**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om de økonomiske konsekvenser ved at fjerne muligheden for gruppeeksamen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om eksamensformerne er ændret efter fjernelse af muligheden for gruppeeksamen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om henvendelser vedrørende ønske om gruppeeksamen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om de økonomiske konsekvenser ved at fjerne muligheden for gruppeeksamen, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om eksamensformerne er ændret, efter muligheden for gruppeeksamen er fjernet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om henvendelser om dispensation, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om dispensationsansøgninger vedrørende individuel prøve, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om ændring i eksaminatortiden, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om dispensationsansøgninger vedrørende prøver i matematik og fysik-kemi, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

Udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og undervisningsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 1:

Har det medført ekstra omkostninger at fjerne muligheden for gruppeeksamen opgjort for henholdsvis folkeskolen, ungdomsuddannelserne samt de videregående uddannelser under Undervisningsministeriets ressort, da eleverne/de studerende nu skal op til eksamen individuelt?

Svar:

Afskaffelsen af gruppeprøver har ikke medført ekstra omkostninger.

Spørgsmål 2:

Hvordan er eksamensformerne blevet ændret, efter at muligheden for gruppeeksamen er blevet fjernet? Har det f.eks. medført kortere eksamen, ændret anvendelse af censorer m.v.?

Svar:

Ændringerne består i, at der eksamineres én eksaminand ad gangen, eventuelt efter en fælles gruppepræsentation af et produkt eller lignende. Eksaminationstiderne er uændrede, lige som censors rolle er uændret.

Spørgsmål 3:

Hvilke henvendelser har ministeren modtaget vedrørende muligheden for dispensation, så det alligevel er muligt at gå til gruppeeksamen opgjort for henholdsvis folkeskolen, ungdomsuddannelserne samt de videregående uddannelser under Undervisningsministeriets ressort?

Svar:

Jeg har modtaget henvendelser om dispensation fra kravet om individuel eksamination ved folkeskolens afsluttende prøver i matematik og fysik-kemi. Derudover har jeg ikke modtaget henvendelser om dispensation.

Spørgsmål 8:

Vil ministeren uddybe, hvordan ministeren er nået frem til, at eksaminatortiden er uændret, når alle elever nu skal eksamineres enkeltvis frem for i grupper?

Svar:

For de uddannelser, hvor eksaminationstiden fastsættes af ministeriet (fx folkeskolen, de gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse), har afskaffelsen af gruppeprøver ikke ført til ændringer i eksaminationstiden.

For ministeriets øvrige uddannelsesområder, (f.eks. KVVU og MVU), fastsættes prøveformerne af den enkelte institution inden for de rammer, der følger af eksamensbekendtgørelsen og eventuelt andre regler. Det er således den enkelte institution, der i studieordningen fastsætter eksaminationsti-

den. Ved afskaffelsen af gruppeprøver har der ikke fra ministeriet været stillet forudsætninger om ændret eksaminationstid.

Spørgsmål 9:

Ministeren bedes oplyse, hvilke skoler der har indsendt dispensationsansøgninger i forhold til prøver i matematik og fysik-kemi?

Svar:

Følgende 118 skoler har indsendt dispensationsansøgninger:

Bellahøj Skole
Grundtvigskolen
Randersgades Skole
Klostervængets Skole
Gerbrandskolen
Matthæusgades Skole
Hanssted Skole
Kirsebærhavens Skole
Kildevældsskolen
Det Frie Gymnasiums Grundskole
Søndermarkskolen
Frederiksberg Privatskole
Johannesskolen
Hedegårdsskolen
Måløv Skole
Skolen ved Vierdiget
Høje Gladsaxe Skole
Marielyst Skole
Vadgård Skole
Værebroskole
Bagsværd Gymnasiums Grundskole
Lindehøjskolen
Rønnevangsskolen
Torstorp Skole
Lundtofte Skole
Vangeboskolen

Dronninggårdskolen
Syvstjerneskoln
Egeskoln
Sjælsøskolen
Birkerød Privatskole
Marie Kruses Skole
Blistrup Skole
Tingbakkeskoln
Hellebækskoln
Nivå Centralskole
Marbækskoln
Skævinge Skole
Sigerslevøster Privatskole
Mosedeskoln
Strandskoln
Tjørnelyskoln
Damagerskoln
Jyllinge Skole
Asgård Skole
Osted Fri- og Efterskole
Gadstrup Skole
Dåstrup Skole
Skt. Josefs Skole
Skovbo Efterskole
Fuglebjerg Skole
Vemmelev Skole
Landsgrav Friskole
Pedersborg Skole
Baptisternes Realskole
Sejergaardsskoln
Baptisternes Efterskole
Sejergaardsskoln, Grund- og Efterskole
Korskildeskoln
Lindeskovskolen

Nørre Ørslev Ungdomsskole

Herlufmagle Skole

Nexø Skole

Aavangsskolen

Efterskolen Blykøbbe

Brahetrolleborg Skole

Gudme Skole

Marstal Skole

Lillebæltskolen

Skovparksskolen

Eisbjerghus Efterskole

Munkebjergskolen

Seden Skole

Tingløggeskolen

Vestre Skole

Abildgårdsskolen

Højby Friskole

Søndersøskolen

Nydamskolen

Ulkebøl Skole

Bylderup Skole

Brørup Skole

Boldesager Skole

Brorsonskolen

Bakkeskolen

Give Skole

Stjernevejsskolen

Søndermarksskolen

Torstedsskolen

Raarup Skole

Flemming Efterskole

Grejsdalens Efterskole

Lind Skole

Gjellerupsskolen

Lundgårdskolen
Lemtorpskolen
Struer Kommunale Ungdomsskole.
Nord-Samsø Efterskole
Bøgeskovskolen
Rødkærbro skole
Tungelundskolen
Thorning Skole
Resen Skole
Sjørring Skole
Hald Ege Skole
Arden Skole
Hedegårdsskolen
Strandby Skole
Ankermedets Skole
Brovandeskolen, Den Lille Skole i Skagen
Bavnebakkeskolen
Suldrup Skole
Karensmindeskolen
Sæbygårdskolen
Privatskolen i Sæby
Hørby Ungdomsskole
Filstedvejens Skole
Østermarkskolen

Udvalgets spørgsmål til videnskabsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og videnskabsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 4:

Har det medført ekstra omkostninger at fjerne muligheden for gruppeeksamen på universiteterne, da de studerende nu skal op til eksamen individuelt?

Svar:

Ministeriet råder ikke over oplysninger, herunder talmateriale, om omkostninger ved forskellige prøveformer på universiteterne.

Jeg henviser herudover til svaret på spørgsmål 5.

Spørgsmål 5:

Hvordan er eksamensformerne blevet ændret, efter at muligheden for gruppeeksamen er blevet fjernet? Har det f.eks. medført kortere eksamen, ændret anvendelse af censorer m.v.?

Svar:

Det følger af universitetsloven, at det er universiteterne, som forestår tilrettelæggelse af undervisning og prøver. Universiteterne fastsætter således i studieordningen, hvilke faglige krav der skal gælde for den enkelte prøve, herunder hvilke faglige mål den studerende skal testes for. Det er en del af universiteternes faglige selvstyre.

Universiteterne fastsætter prøveformerne inden for de rammer, der følger af eksamensbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 867 af 19. august 2004 om eksamen ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen), som ændret ved bekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2006. Heraf følger blandt andet, at uddannelsen skal indeholde en variation af prøveformer, der skal afspejle undervisningens indhold og arbejdsformer.

Ministeriet råder ikke over nærmere oplysninger om de enkelte uddannelsers eksamensformer på universiteterne.

Spørgsmål 6:

Hvilke henvendelser har ministeren modtaget vedrørende mulighed for dispensation, så det alligevel er muligt at gå til gruppeeksamen?

Svar:

Ministeriet har fra universiteterne modtaget i alt fem ansøgninger om dispensation fra kravet om en individuel mundtlig prøve.

Århus Universitet har indsendt en ansøgning, som omfatter seks fag på uddannelsen i Idræt, hvoraf der er givet dispensation for fire fag og givet et foreløbigt afslag for to fag.

Roskilde Universitetscenter har indsendt en ansøgning om dispensation vedrørende samtlige eksamener i det 1½-årige kombinationsfag i Historie, som er afslået.

Handelshøjskolen i København har indsendt to ansøgninger, hvoraf den ene ansøgning, der vedrører eksamen i faget Refleksiv Ledelsespraksis på uddannelsen Master of Health Management, er afslået, mens den anden ansøgning, der vedrører eksamener på 1. og 6. semester af uddannelsen HA(psyk.), fortsat er under behandling.

Handelshøjskolen i Århus har indsendt en ansøgning vedrørende en prøve i spansk samtalefærdighed på bacheloruddannelsen i spansk, som efterfølgende er trukket tilbage.

Ved vurderingen af ansøgningerne har ministeriet lagt vægt på en fortolkning af formålsbeskrivelsen for fagelementet. Dispensation fra kravet om individuel eksamination kan herefter kun gives, hvis gruppeeksamen er helt uomgængelig for at dokumentere opfyldelsen af fagets formål. Der henvises til § 3, stk. 6, i eksamensbekendtgørelsen.

Spørgsmål 7:

Vil ministeren orientere udvalget om, for hvilke 4 fag på idræt der er givet dispensation, og hvorfor der ikke er givet dispensation for de sidste to fag på idræt? Vil ministeren samtidig eftersende afgørelsen vedrørende dispensationsansøgning fra Handelshøjskolen i København i forhold til eksamener på 1. og 6. semester HA (psyk.), der stadig er til behandling?

Svar:

Ministeriet har givet dispensation for fagene »Boldspil 1«, »Boldspil 2«, »Idrætsdidaktik og boldbasis« og »Gymnastik« på uddannelsen i idræt ved Århus Universitet.

Ministeriet fandt ikke grundlag for at dispensere fra kravet om individuelle prøver i forhold til fagene »Gymnastik og Gymnastikformidling« og »Bevægelseskommunikation«.

Ministeriet fandt på det foreliggende grundlag, at en individuel prøve i de to sidstnævnte fag ikke vil være til hinder for, at den studerende kan dokumentere opfyldelse af fagenes formål i henhold til kursusbeskrivelserne, sådan som disse er formuleret.

Det fremgår således ikke af kursusbeskrivelserne, at det er en forudsætning for at bestå fagene, at den studerende tilegner sig sådanne færdigheder, som vil indebære, at en individuel prøve ikke kan gennemføres.

Jeg henviser til, at ministeriet kun kan dispensere fra eksamensbekendtgørelsen, hvis det er helt uomgængeligt for at dokumentere opfyldelsen af fagelementets formål.

Ansøgningen om dispensation fra Handelshøjskolen i København er fortsat under behandling i ministeriet, men vil blive eftersendt, når sagen er tilstrækkelig oplyst og færdigbehandlet af ministeriet.